

Ældre Sagen

De nye ældre-og sundhedsudvalg

**Temamøde Distrikt 3
20. august 2026**

Ældrepolitiske konsulent
Steen Kabel
Rejseholdet

Introduktion til sundhedsloven

Ny struktur

4 regioner, sundhedsråd, målretning af midler til det nære, opgaveflytning

Lægereform

Reform af almen medicin, lotter på universitetssygehuse, uddannelsesstillinger, fordeling af speciallægepraksis

Sammenhæng ml. psykiatri og somatik

Ny organisering af digitalisering

Digital sundhed DK, ny planlægningskompetence, Center for sundhedsinnovation mv.

Behandling tættere på

Bl.a. sundheds- og omsorgspladser, hjemmebehandlingsteams, som muliggøres af opgaveflytninger fra kommuner

Kronikerpakker og nye patientrettigheder

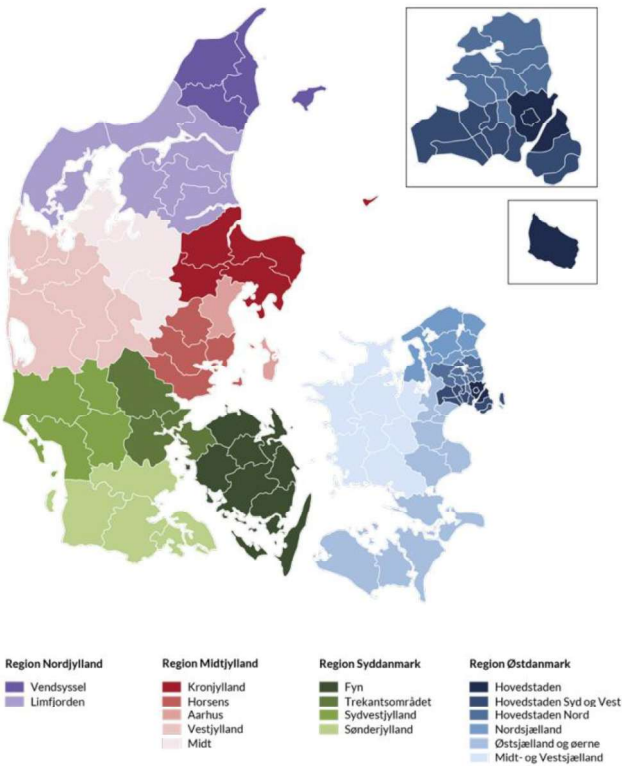
6 udvalgte dele af reformen

Kilde: Indenrigs- og sundhedsministeriet, 2026

Nyt landskab: Fire regioner og 17 sundhedsråd

Sundhedsloven og den nye organisatoriske struktur med 4 regioner og 17 sundhedsråd træder i kraft 1. januar 2027.

Nye regioner	Antal indbyggere (mio.)	Andel indbyggere (pct.)	Antal regionsråds-medlemmer
Region Nordjylland	0,6	10 pct.	25
Region Midtjylland	1,3	23 pct.	31
Region Syddanmark	1,2	21 pct.	31
Region Østdanmark	2,8	46 pct.	47

Regionale sundhedsråds funktion

Regioner og kommuner får et tæt og forpligtende samarbejde ift. at skabe et stærkere sundhedsvæsen tæt på borgerne og de pårørende.

Politiske ansvar for driften af sygehuse, organisering samarbejde med praksissektoren og styrke samarbejdet mellem region og kommune.

Sundhedsrådene skal styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen – til glæde for borgere og pårørende.

Der bliver etableret et lokalt patient- og pårørendeudvalg (PPU) i hver af de 17 sundhedsråd.

Der sidder 1 – 2 byrådsmedlemmer og forskellig antal regionsrådsmedlemmer i sundhedsrådene. Men regionerne har det politiske flertal i alle rådene.

Hvad er vigtigt for ældre og pårørende ift. sundhedsloven?

Sundhedsloven skal bidrage til at skabe sammenhæng for ældre i nærsundhedsplaner og lokale aftaler om samarbejde:

- Et sundhedsvæsen som **rykker tættere på ældre og pårørende**
- **Skabe helhed og tryghed** i indsatsen
- Tæt samarbejde mellem sygehus og kommune ift. at **forebygge (gen)indlæggelser** – også i ældreplejen
- Fælles indsats ift. **genoptræning, rehabilitering og bedre livskvalitet**
- En **værdig død** med palliativ pleje i eget hjem
- **Lytte til og inddrage ældre og pårørende** ift. tilrettelæggelsen af den sundhedsfaglige behandling samt efterfølgende pleje og omsorg

Ældre Sagens nye struktur på ældre- og sundhedsområdet

Ældre Sagens politiske indflydelsesarbejde er vigtigt

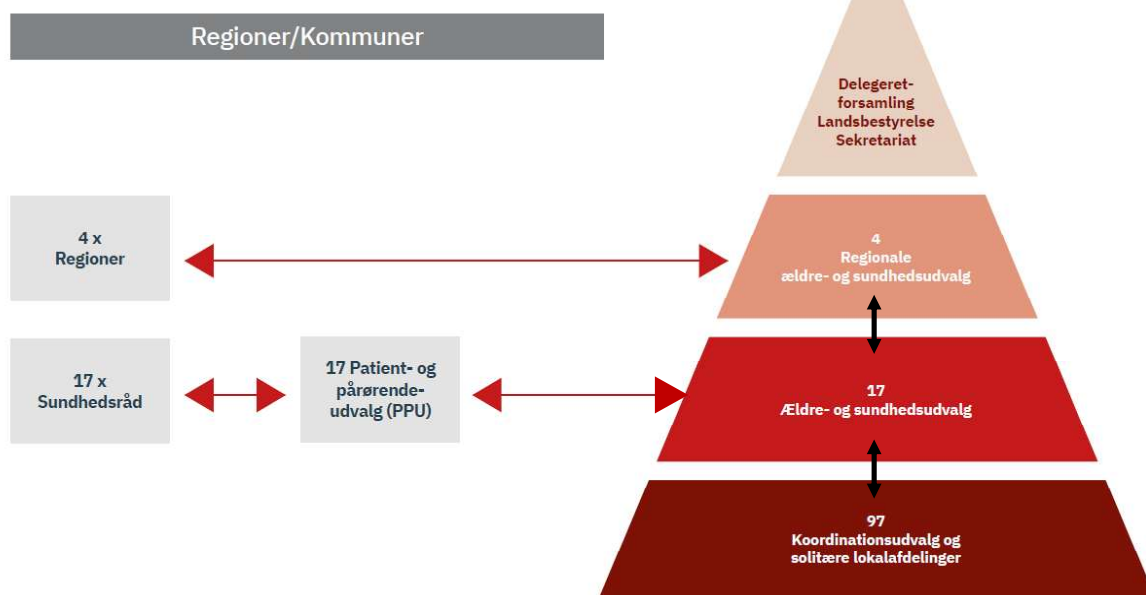
Synliggøre Ældre Sagens mærkesager over for regionale og kommunale politikere i sundhedsråd:

- Få politikere til at prioritere ældres behov for sammenhæng, tryghed og omsorg.
- Bidrage til høringssvar til nærsundhedsplaner og regionale sundhedsplaner.
- Sundhedsfaglig behandling og ældrepleje skal hænge sammen.
- Ældreplejen er ”the missing link” i sundhedsreformen.

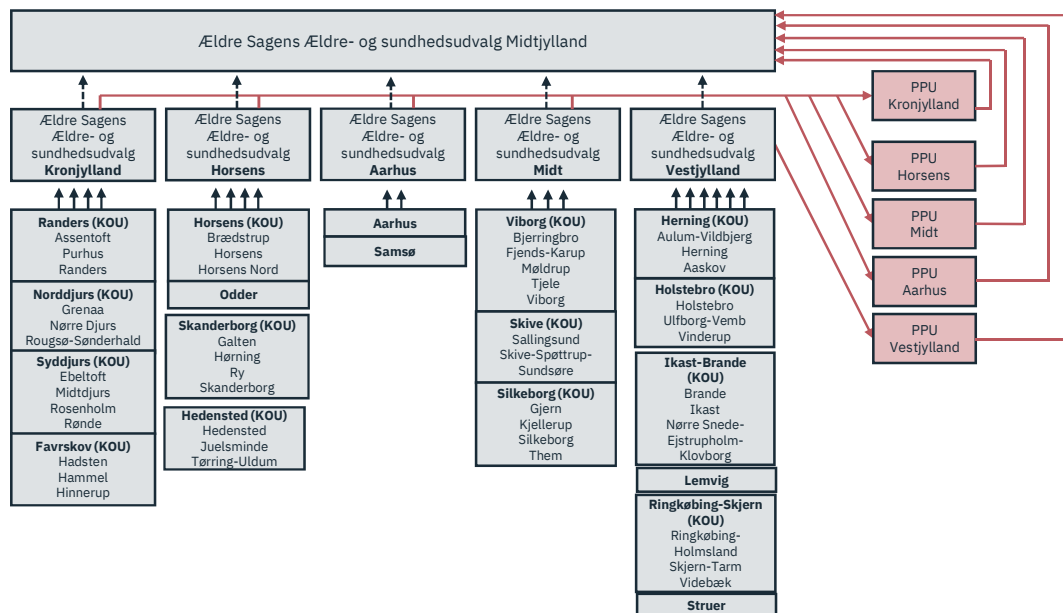

Ny struktur for ældre- og sundhedspolitik

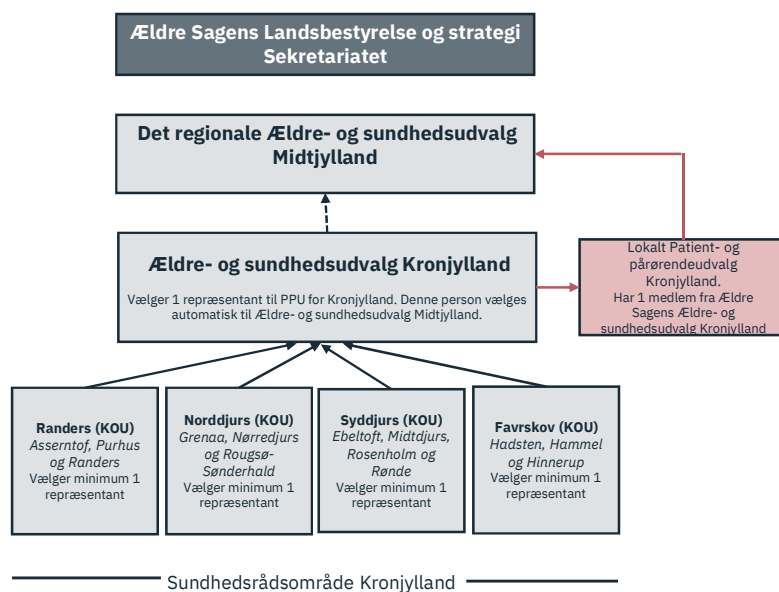
Ældre@Sagen

Organisationsstruktur for Ældre Sagen i Region Midtjylland - udvælgelsesprocessen

Lokalt eksempel på udvælgelsesproces Ældre- og sundhedsudvalg: Sundhedsråd Kronjylland, Region Midtjylland

De 4 Ældre- og sundhedsudvalg i Distrikt 3

ÆSU Kronjylland – 8 medlemmer

Randers (2), Norddjurs (3), Syddjurs (1) og
Favrskov (2)

ÆSU Aarhus – 4 medlemmer

Aarhus (2) og Samsø (2)

ÆSU Horsens – 8 medlemmer

Horsens (2), Hedensted (3), Odder (1) og
Skanderborg (2)

ÆSU Midt – 6 medlemmer

Silkeborg (2), Skive (2) og Viborg (2)

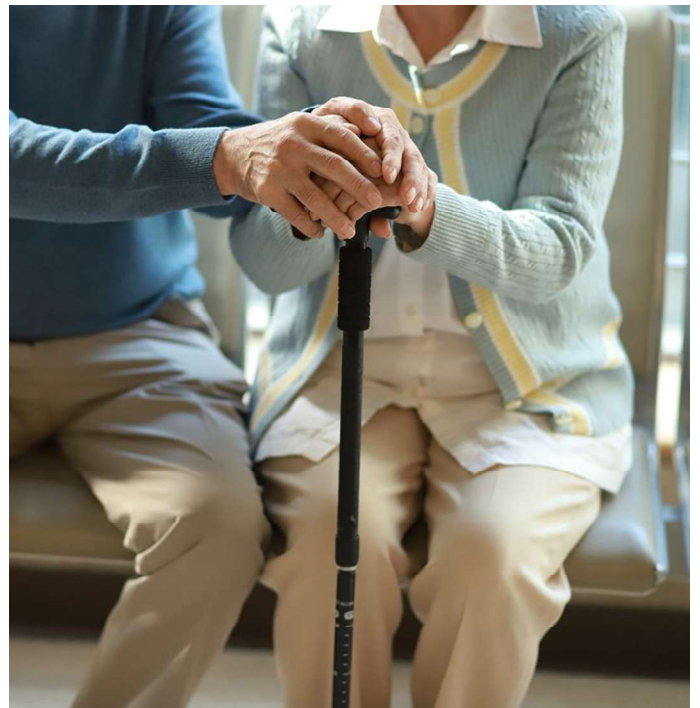
<https://www.ism.dk/temaer/sundhedsreformen-2024/sundhedsraad>

Hvorfor etablerer vi ældre- og sundhedsudvalg?

Ældre Sagen ønsker at tale svækkede ældres sag og styrke vores lokale ældre- og sundhedspolitiske indflydelsesarbejde.

Formålet med de 17 Ældre- og sundhedsudvalg er således at:

- Synliggøre vores mærkesager på det ældre- og sundhedspolitiske område.
- Skabe sammenhæng mellem den lokale, regionale og landsdækkende ældre- og sundhedspolitik.
- Opnå mest mulig politisk indflydelse på de nye 17 sundhedsråd ved at sætte Ældre Sagens mærkesager på dagsorden

Ældre- og sundhedsudvalgenes opgaver

01

Følge arbejdet i sundhedsrådene, indgå i dialog med politikere og embedsværket for at sikre politisk indflydelse

02

Udarbejde høringssvar, bekymringshenvendelser til sundhedsrådet, sikre medierne bevågenhed fx med debatindlæg i lokale og regionale medier

03

Være ældres talerør og sætte fokus på ældres livsvilkår overfor sundhedsrådene

Ældre- og sundhedsudvalgenes opgaver fortsat

04

Udpege medlem til
det lokale
sundhedsråds Patient-
og pårørendeudvalg
(PPU) – og klæde
vedkommende på

05

Udpege medlemmer
til Ældre Sagens
regionale Ældre-og
sundhedsudvalg

Summe med hinanden

1

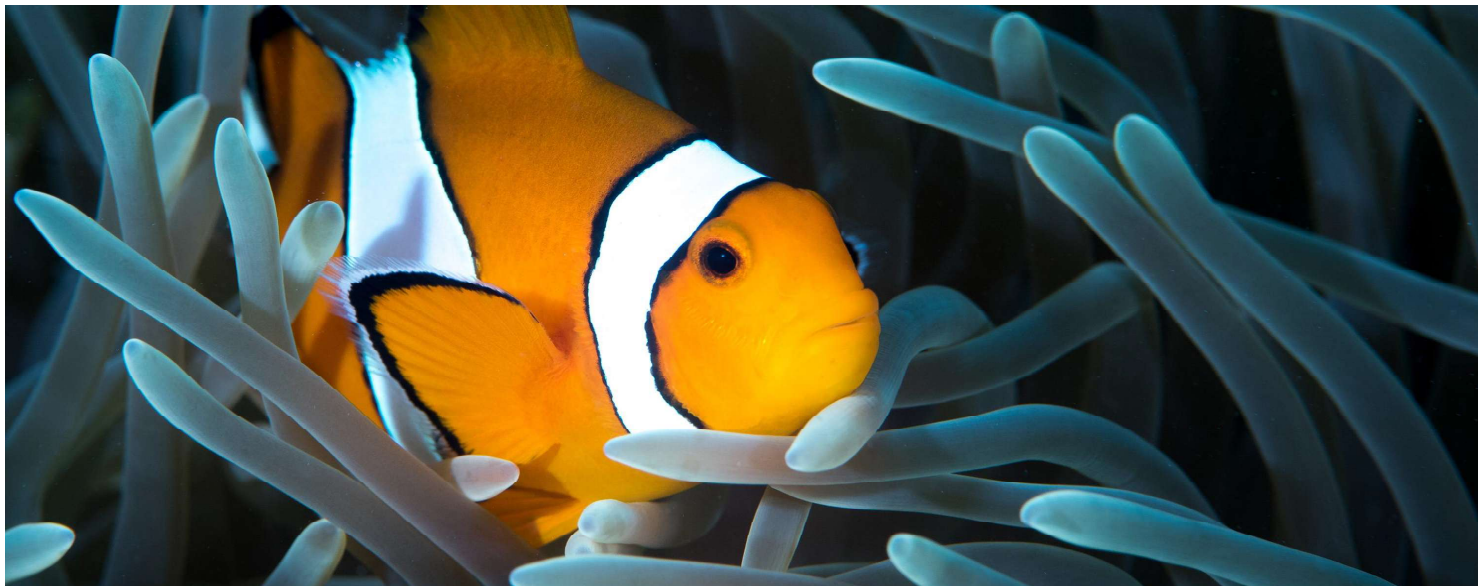
Hvad er de største udfordringer ift. den nye sundhedslov?

2

Hvad skal vores Ældre- og sundhedsudvalg særligt kæmpe for?

Strække ben pause

Ældre@Sagen

Ældreloven

Ældrelovens kerneområder

Livsglæde og
selvbestemmelse

Helhedspleje
Borgerforløb
Visitation

Faste teams

Samarbejde med
civilsamfund og
pårørende

Plejehjem

Velfærdsteknologi

Ældre@Sagen

Formålsparagraf Livsglæde og selvbestemmelse

Ældrelovens formål

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at tilvejebringe rammerne for en ældrepleje, der med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpethed og tid til omsorg og nærvær.

Folketingstidende
Tillæg A

Lovforslag nr. 1.89

Folketinget 2024-25

Fremsat den 7. november 2024 af ældreministeren (Mette Kiergaard)

Forslag

til

Ældrelov

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at tilvejebringe rammerne for en ældrepleje, der med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpethed og tid til omsorg og nærvær.

Stk. 2. Med denne lov tilsigtes særligt at understøtte følgende:

- 1) Den ældres selvbestemmelse.
- 2) Tillid til medarbejdere og den borgerens ledelse.
- 3) Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

§ 2. Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4, og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.

Stk. 2. Loven finder også anvendelse for andre ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse overstiger til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsal-

ten landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke opholder sig i Danmark. Det samme gælder til herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.

Kapitel 2

Forebyggelse

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal med henblik på at understøtte en alderdom med mest mulig selvstændighed i den daglige livsførelse og evne til i videst muligt omfang at tage vare på egne behov tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder ved iværksættelse af opsøgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

§ 5. Tilbud efter §§ 10 og 11 skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som ikke modtager tilskud eller støtte efter anden lovgivning. Kommunalbestyrelsen fastsætter retningslinjer for, hvilke personer der kan benytte tilbuddene.

Stk. 2. Ældreministeren fastsætter regler om betaling for tilbud efter stk. 1, herunder om beregningsgrundlaget for betalingen.

Kapitel 3

Ældrelovens formål

Stk. 2: Ældreloven skal understøtte:

- Den ældres selvbestemmelse
- Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse
- Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet

Folketingstidende
Tillæg A

Lovforslag nr. L 89

Folketinget 2024-25

Fremsat den 7. november 2024 af ældreministeren (Mette Kiergaard)

Forslag

til

Ældrelov

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at tilvejebringe rammerne for en ældrepleje, der med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvstændighed og tid til omsorg og nærvær.

Sø. 2. Med denne lov tilsigtes særligt at understøtte følgende:

- 1) Den ældres selvbestemmelse.
- 2) Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse.
- 3) Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet.

§ 2. Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4, og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.

Sø. 3. Loven finder også anvendelse for andre ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse overstiger til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsal-

ten landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke opholder sig i Danmark. Det samme gælder til herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.

Kapitel 2

Forebyggelse

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal med henblik på at understøtte en alderdom med mest mulig selvstændighed i den daglige livsførelse og evne til i videst muligt omfang at tage vare på egne behov tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder ved iværksættelse af opsøgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

§ 5. Tilbud efter §§ 10 og 11 skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som ikke modtager tilskud eller støtte efter anden lovgivning. Kommunalbestyrelsen fastsætter retningslinjer for, hvilke personer der kan benytte tilbuddene.

Sø. 2. Ældreministeren fastsætter regler om betaling for tilbud efter stk. 1, herunder om beregningsgrundlaget for betalingen.

Kapitel 3

Ældre@Sagen

Helhedspleje Pleje- omsorgsforløb Visitation

Helhedspleje – en grundpille i ældreloven

Hvad er helhedspleje?

- Sammenhængende pleje- og omsorgsforløb, der kan tilpasses efter den enkelte ældres behov nu og her
- Dialogbaseret tilgang mellem medarbejder, plejemodtager og pårørende
- Personlig pleje, praktisk hjælp, genoptræning og sygeplejen er en del af helhedsplejen
- Hjælp gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte
- På sigt skal akutsygeplejen indgå i helhedsplejen

Formål med helhedspleje

- Sikre en tværfaglighed og sammenhæng i hjælpen
- Sikre selvbestemmelse, omsorg og nærvær i plejen
- Der kommer færrest mulige forskellige medarbejdere i den ældres hjem (dog ikke nogen lovgivning ift. faste teams)
- Hjælpen skal kunne leveres af én og samme leverandør – offentlig som privat

Pleje- omsorgsforløb

- Pleje-omsorgsforløb som definerer omfanget af den hjælp, som ældre kan visiteres til
- Visitation SKAL ske i samarbejde med den ældre og eventuelle pårørende
- Tværfaglig indsats mellem sygeplejen, sosu assistent/hjælper, terapeuter og visitationen

Ældre@Sagen

Faste teams

Faste teams i hjemmeplejen

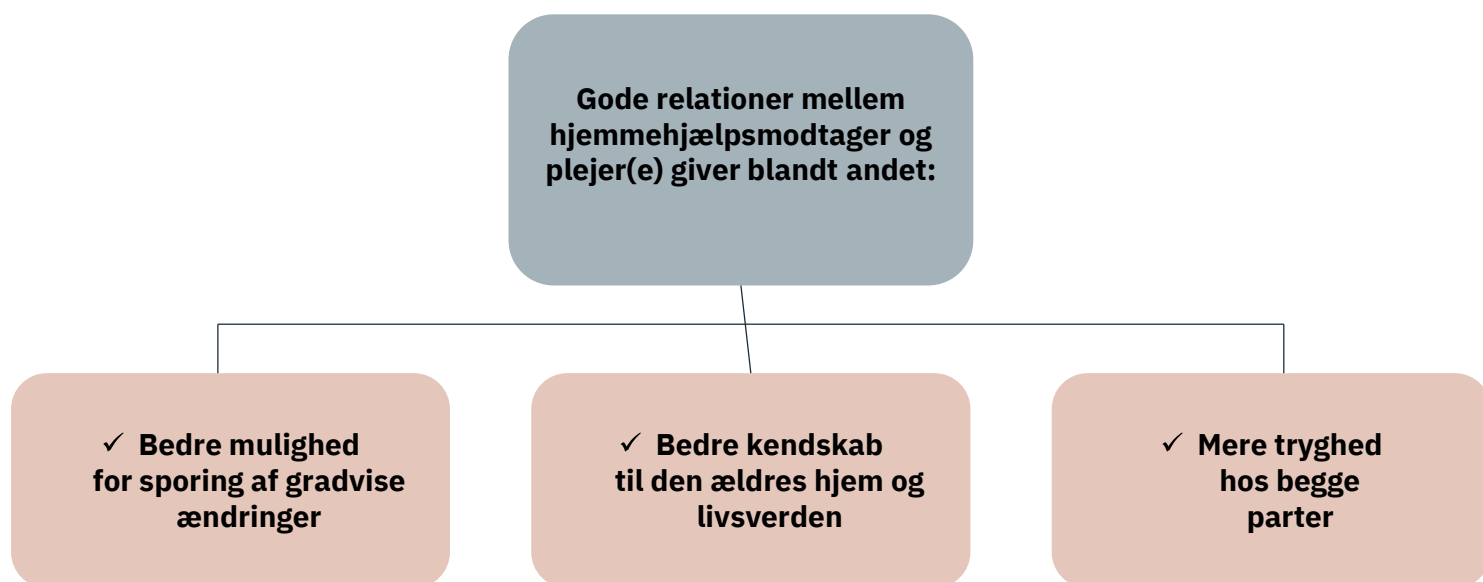
Hvad er faste teams?

- En måde at organisere pleje og omsorg på, hvor et fast, tværfagligt team af medarbejdere har ansvar for en bestemt gruppe borgere.
- Det betyder, at borgerne møder de samme medarbejdere regelmæssigt, hvilket skaber kontinuitet, tryghed og styrker relationerne.

Formålet med faste teams

- Kontinuitet i plejen.
- Skabe relationer mellem hjemmehjælpsmodtagere og medarbejdere – det øger kvaliteten af plejen, da medarbejderen og ældre får mulighed for at lære hinanden at kende.
- Styrke relationer med pårørende.
- Øget selvbestemmelse for den enkelte ældre.

Hvorfor faste teams styrker hjemmepleje

Faldgruber grundet manglen på faste teams

Mangel på sporing af ændringer hos den ældre

De ældre må fortælle det samme igen og igen og...

Manglen på relationer skaber utryghed

Plejerne kender ikke hjemmet

**Ældre Sagen
anbefaler, at de
faste teams max
består af 12
medarbejdere**

Ældre@Sagen

Samarbejde med civilsamfundet og pårørende

Ældreloven om civilsamfundet

Kapitel 3

Civilsamfund og lokale fællesskaber

§ 7. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger på ældreområdet. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen yder støtte til frivilligt arbejde på ældreområdet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter årligt et beløb til støtte efter stk. 2.

FOLKETINGET

Folketingstidende
Tillæg A

Lovforslag nr. L 89

Folketinget 2024-25

Fremsat den 7. november 2024 af ældreministeren (Mette Kierkegaard)

Forslag
til
Ældrelov

Kapitel 1
Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at tilvejebringe rammerne for en ældrepleje, der med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvfuldstændighed og tid til omsorg og nærvær.

Stk. 2. Med denne lov tilsigtes særligt at understøtte følgende:

- Den ældre selvbestemmelse.
- Tillid til medarbejderne og den borgnære ledelse.
- Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

§ 2. Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4, og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.

Stk. 2. Loven finder også anvendelse for andre ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse svarer til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsal-

Kapitel 2
Forebyggelse

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal med henblik på at understøtte en alderdom med mest mulig selvstændighed i den daglige livsførelse og evne til i videst muligt omfang at tage vare på egne behov tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder ved iværksættelse af opfølgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

§ 5. Tilbud efter §§ 10 og 11 skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som ikke modtager tilskud eller støtte efter anden lovgivning. Kommunalbestyrelsen fastsætter retningslinjer for, hvilke personer der kan benytte tilbuddene.

Stk. 2. Ældreministeren fastsætter regler om betaling for tilbud efter stk. 1, herunder om beregningsgrundlaget for betalingen.

Kapitel 3

Ældre@Sagen

Test af footer element

26-08-2026

31

Samarbejde med pårørende

Pårørende skal anerkendes og ses som en ressource i at skabe klarhed om den ældres ønsker og behov

Klar forventning til etablering af samarbejde med pårørende i forbindelse med tildeling og udførsel af hjælp

Pårørende skal have tilbud om afløsning og aflastning, hvis de passer en ældre med nedsat funktionsevne

De første evalueringer af ældreloven

FOA og Roskilde Universitet har spurgt 3.000 ansatte i ældreplejen, hvad de synes om de tværfaglige teams.

Konklusionen er:

- Faste teams er ikke en mirakelkur. Men når de fungerer efter hensigten, kan de styrke både kontinuitet, kvalitet og sammenhæng i indsatsen.
- Faste teams kan bidrage til at fremme rekrutteringen og fastholdelsen af medarbejdere i ældreplejen.

Kommunerne skal fremadrettet sikre, at der er:

- Små og faste grupper, reel tværfaglighed, nær ledelsesstøtte og at medarbejdere får reel indflydelse på deres arbejde.

Ældre@Sagen

Tak for ordet

